

ARNHEMSCHE

Donderdag

COURANT.

12 December.

De politieke pers.

De *Vlissingsche Courant* behelsde dezer dagen een artikel betrekkelijk sommige aankondigingen, welke het provinciale gouvernement haar sinds eenigen tijd niet meer toezond; zij zeide te vermoeden, dat dit zijnen grond daarin zou kunnen hebben, dat, in dien tijd, eenige vrijmoedige beschouwingen en redeneringen in het blad waren opgenomen. Daar de *Vlissingsche Courant* zelve slechts zegt, dit te vermoeden, kunnen wij er ons niet met geene zekerheid over uitlaten. Intusschen schijnt, tot ons genoegen, die onthouding het dagblad niet veel te schaden, en op zich zelf van weinig beteekenis te zijn; de courant spreekt slechts van »annonces van zekere aanbestedingen, welke zij kosteloos plaatste." Toen Z. Exc. de gouverneur van Gelderland zijnen kruistogt tegen de *Arnhemse Courant* uitschreef, gold het eene ernstiger vijandschap. Niet alleen onthield Z. Exc. alle aankondigingen van het provinciaal gouvernement aan de courant, die in de hoofdplaats der provincie verscheen, maar hij riep ook alle burgemeesters ten platten en onplatten lande op, om hunne officiële aankondigingen niet meer in het gehate blad te plaatsen; de departementen van financiën en oorlog, waarschijnlijk door Z. Exc. uitgenoodigd, gaven soortgelijke instructie aan hunne onderhoorige autoriteiten, en dit alles betrof advertentiën, die wel degelijk werden betaald, en een aanzienlijk gedeelte der inkomsten van den uitgever uitmaakten. Men wilde hem door honger dwingen. 'T was een barbaarsch idé van Z. Exc. *Tantaene animis coelestibus irae!* Daar echter de heer gouverneur, sinds dien tijd tot betere gedachte schijnt gekomen te zijn, zoo willen wij hem zijne dwaling grootmoediglijk vergeven, en zacht ruste eenmaal op zijn graf de vergiffenis der *Arnhemse Courant*.

En hoewel nu Z. Exc. de gouverneur van Zeeland zich niets van dien Attilaschen aard tegen onze Vlissingsche zuster heeft veroorloofd; hoewel deze nog geene andere krenking bekruint, dan dat zij de eer moest missen om kosteloos eenige aankondigingen te kunnen plaatsen, hetgeen misschien alleenlijk is te wijten aan een verzuim van den griffier of aan de nalatigheid eens commies, zoo willen wij echter deze gelegenheid niet laten voorbijgaan, zonder eenige ernstige woorden in overweging te geven betrekkelijk de politieke pers, omtrent wier aard men in Nederland zeer weinig juiste denkbeelden aantreft. Algemeen zegt men bij ons vrijheid van drukpers te verlangen, maar slechts zeer verlichte en zeer onafhankelijk denkende menschen weten dezelve te waardeeren, ja begrijpen wat die vrijheid van drukpers — wij bedoelen hier inzonderheid de politieke pers — beteekent.

Evenwel is dit een onderwerp van zeer groot praktisch belang, welks misverstand aanleiding tot betreurenswaardige voorvallen zou kunnen geven. De vrijheid van politieke discussie, van polemiek, is een grondwettig recht, welks omvang niet alleen slechts door de wetten kan worden beperkt, maar welks politieke hoedanigheid of regtelijke veroorlooftheid slechts door den regter mag worden getaxeerd. De politieke dagbladen vormen een *strijdperk*, door de grondwet geopend, waarin alle politieke onderwerpen en voorwerpen, die er zich in vertoonen, kunnen worden bestreden, naar goeddunken van den kamper, en zonder dat het gouvernement of eenig particulier er zich mede bemoeijen mag, dan in zóó verre zijne individuele regten mogten zijn geschonden.

Wij wenschen wel te worden begrepen; wij bedoelen dat noch het gouvernement zijne bestrijders buiten het *strijdperk* mag bekampen of benadeelen; noch de burger, hij zij ambtenaar der regering of niet, den *strijd* der pers in het maatschappelijk leven overbrengen mag. Dit te doen is niet ongerijmd dan dat hij, die in een *assaut* was geslagen, zich deswege buiten de schermzaal zou willen wreken; niet lager dan dat hij, die in een spel zijn geld had verloren, den winner ging opwachten om het hem met geweld te ontrukken, of ellendigen huurde om het te doen.

Waar de grondwet persvrijheid invoerde, is de regering blootgesteld aan de aanvallen der pers; dit wilde men; dit wist zij; op die voorwaarde nam zij hare betrekking aan; zij moet die voorwaarde eerbiedigen, want slechts op die voorwaarde bestaat zij. In zoodanigen staat is de bevoegdheid om te zeggen wat de wetten niet verbieden een recht, niet minder geheiligd dan het regeringsrecht. Zoodra dus een schrijver dat recht bezigen wil tegenover het regeringsrecht, heeft de regering geene bevoegdheid om hem te beoordeelen, hij staat in een regtmatig *strijdperk* als partij tegenover haar, onderworpen alleen aan de regters van den kampstrijd. Treft hij haar harder dan zij wel wenschte, *coupeert* hij haar die slechts *dégagés* gewacht had, zij dient het zich te getroosten, en hare vrienden eveneens.

Is de *strijd* gevoerd met gesloten vizieren, men moet de gesloten vizieren eerbiedigen. Zij mogen niet dan overeenkomstig de wetten van den *strijd*

door de regters worden aangeraakt. Die het doen wil, om naderhand te moorden, of inlichting te geven aan den moordenaar, moest door iedereen worden weggeworpen.

Eveneens als de kamper veilig moet zijn buiten het *strijdperk*, en men hem niet dan daar stooten mag teruggeven, eveneens mag de regering geene andere wapenen dan die der pers bezigen tegen hem, die haar met zoodanige wapenen aanvalt. Zij mag niet weten wie haar aanvalt; die het haar zeggen wil, moet zij als eenen slaafschen verrader afwijzen; die hare partij buiten het *strijdperk* aanraaden wil, moet zij, indien hij haar dienaar is, uit hare dienst ontslaan. Want haar bestrijder is hare eerlijke, hare loyale, hare achtingswaardige partij, zoo lang de regter het tegendeel niet verklaart; buiten het *strijdperk*, in het maatschappelijk leven, is hij een burger, gelijk elk ander; met dezelfde regten, met dezelfde aanspraken op hetgeen men (hoewel zeer ten onrechte) hare *gunsten* noemt. Dit moet hij zijn voor de regering. Voor hare dienaars of vrienden eveneens.

Waarom zou hij, die een politiek gevoelen, of een politiek stelsel met al deszelfs consequentiën voorstond of bestreed, niet eveneens beschouwd worden als de akrokaat, die in de pleitzaal eene zaak verdedigde, of zijne partij in regten aanviel? — Alleen in de toga immers is hij partij; zoodra hij die heeft afgelegd, ontmoeten de pleiters elkander als ware er niet getwist. Eveneens behoort het te wezen in de politieke pers; daar moge *strijd* bestaan, buiten dezelve moet zij ophouden.

Geschiedt zulks niet; geeft de regering, geven hare hooge ambtenaren het noodlottige voorbeeld van het tegendeel; dan zal men dra de maatschappij door oneenigheid en twisten beroerd zien. Dan zal de aanhanger der regering, ziende dat zij hare »ontevredenheid" betoont, meenen ook »zijne ontevredenheid" te moeten toonen, en zoo wordt de heilzame *strijd* der pers een verderfelijke burgerlijke *strijd*.

Want dezelfde bevoegdheid, welke men aan de zijde der regering en hare aanhangers zou kunnen doen gelden, om hunne ontevredenheid toonen aan hare politieke wederpartij, dezelfde bevoegdheid zou door de leden dezer laatste tegen die der eerste kunnen worden gebezigd. De ervaring heeft immers in Nederland zelf genoeg geleerd, welke hoogst onaangename gevolgen het heeft, als men de politieke geschillen in het burgerlijke leven overbrengt?

Gaat een gouverneur of elk ander ambtenaar, of elk ander burger die er gelegenheid toe heeft, dengene die over staatszaken of staatsmannen anders denkt of schrijft dan hij zou wenschen, opsporen, op eenigerlei wijze benadeelen of krenken, dan maakt hij er eene personele zaak van, en kan dan ook niet klagen, wanneer men hem, die personeel aanviel, deswege personeel doet booten.

Om te besluiten dus: gelijk de oppositie de politieke personen slechts als zoodanig mag bekampen, en zich slechts bemoeijen mag met hetgeen zij als zoodanig zeiden of deden, zonder zich met hunne andere handelingen of woorden te mogen inlaten, zonder hen anders of elders dan op het terrein der pers als wederpartij te mogen behandelen; — eveneens mogen deze of hunne vrienden de leden der oppositie niet anders of elders als tegenpartij beschouwen, dan op dat politieke terrein, waar zij het personeel moeten eerbiedigen, gelijk zij voor het hunne eerbiediging verlangen; waar zij hunne wederpartij evenmin iets aantijgen of toedichten mogen, niet openlijk door haar gezeid of gedaan, als deze hen buiten hun openlijk politisch karakter zou mogen beschouwen.

Wij hopen dat deze regelen den indruk zullen maken, welken het belang des onderwerps verdient; dat de regering althans een goed voorbeeld zal geven, en Z. Exc. de gouverneur van Zeeland, inzonderheid, zorg dragen zal dat de *Vlissingsche Courant* niet tot een tweede voorbeeld strekke van miskenning der regten en der bevoegdheid van de politieke pers.

EGYPTÉ.

Alexandrië, 6 dec. De zaken staan nog geheel als te voren, niets is veranderd; de Turksche vloot ligt nog altijd in de haven, en de pacha bevestigt op geenerlei wijze dat hij handelbaarder geworden is, gelijk men hier uitstrooide en zekere berigten vermeldde. De Fransche regering heeft Mehemed-Ali de erfelijkheid over Egypte, Syrië, Arabië, Senegal en het levenslange bezit van Caudia willen waarborgen, indien hij afstand doet van Tarsus en Adana afstond. De pacha heeft echter de aanbiedingen afgewezen; niet een enkel dorp wil hij afstaan, noch een klein gebied geweld ontnemen. Nooit heeft men dan ook gehoopt op een vreedzaam oorlog waarin hij aangevallen werd, overwonnen werd, of gewonnen werd; men vijand, een lang bezeten gebied afstond, alleenlijk om daarvoor een

op papier geschrevene erfelijkheid te erlangen, die voor zijne erfgenamen slechts zoo lang geldig is, als zij kracht genoeg hebben om hunne erfenis te verdedigen. (Allg. Z.)

RUSLAND.

St. Petersburg, 30 nov. De fabrikanten *Sabaloff, Tamamschew* en *Ter-Gukaszoff* hebben in den omtrek van Tiflis eene suikerfabriek aangelegd, welke sinds maart laatstleden in volle werkzaamheid is. Den 1sten juni hadden zij reeds 3000 pud suiker, van zeer goede hoedanigheid, voorhande, waarvan 1000 pud tot tamelijk goede prijzen verkocht zijn. Buitendien hebben zij ook eene proef genomen van suikerriet-planting in het distrikt Talyschin, en zien eenen voordeelligen oogst te gemeel. (Pr. St. Z.)

— Zondag, den 24sten november, werd de kerk der vereenigde Fransche en Duitsche hervormde gemeenten, die in 1772 voltooid werd, doch in den laatsten tijd groote reparatiën behoeft, met plegtige godsdienstoefening ingewijd; de godsdienstige vergaderingen dezer gemeenten waren sedert pinksteren in de Hollandsche zusterkerk gehouden. Meer dan 20,000 roebels waren tot dit doel, binnen weinige weken, door vrijwillige gaven der leden van beide gemeenten bijeengebragt. (P. A. Z.)

— In de lagen der mosselaarde, aan den linker oever van het riviertje Reut, in Bessarabië, 7 archinen onder de oppervlakte van den grond, heeft men tamelijk morsche mammoth-knokken gevonden; zij zijn door de opzigt hebbende beambten als zoodanig erkend. (A. Z.)

DUITSCHLAND.

München, 4 dec. In de laatste dagen was er nog al over rooverijen geklaagd; nu zijn er gisteren, op hoog bevel, afdeelingen van de hier in garnizoen liggende regimenten naar de streken van Freising gemarcheerd, om de roovers op te sporen, die in den laatsten tijd het oord onveilig maakten. Uit elk der drie regimenten infanterie zijn er daartoe 48 man aangeduid, en ook uit het regiment kurassiers zijn manschappen gecommandeerd. (K. v. u. f. D.)

Hannover, 2 dec. Naar men verneemt is de koning thans bezig met het onderzoeken van het grondwetsontwerp, en gevolgelyk gelooft men van onderscheidene zijden, dat de standen (de verdaagde namelijk) nu spoedig zullen worden opgeroepen. Men gelooft dat zoodra de koning het ontwerp zal hebben goedgekeurd, het kabinet hetzelfde zal publiceren, ten einde zodoende vertrouwen te toonen, hoewel daardoor het ontwerp dadelijk aan kritiek blootgesteld wordt. Men moet in het kabinet over deze publicatie als over eenen verzoenenden maatregel beraadslaagd hebben. Eenigen gelooven dat het toeval, hetwelk den koning onlangs trof, veel tot die verzoenende gezindheid heeft bijgedragen. (L. Z.)

Hannover, 4 dec. De geruchten omtrent een zenuwachtig toeval, hetwelk dezer dagen den koning zou getroffen hebben, behelzen waarheid. Evenwel was het waarschijnlijk geen aanval van apoplexie, maar staat veeleer in verband met de borstbeklemmingen, waaraan Z. M. dikwijls onderhevig is. (Westp. M.)

PRUISSEN.

Berlijn, 4 dec. Het Duitsche element neemt in de Russische steden, vooral te St. Petersburg en Moskau, voortdurend toe; de bekwaamste handwerkers, kunstenaars, kooplieden en geleerden zijn er gewoonlyk Duitschers, wier welvaart en bekwaamheden echter den algemeenen tegenzin der nationale Russen niet verminderen. De Russische letterkunde getuigt van algemeene belangstelling onder de hoogere standen bij de beschaving van den geest. Er wordt thans veel uit het Duitsch vertaald, en eerst onlangs is dit geschied met *Goethe's Faust*, die, in weerwil van menige verminking, veel bijval vindt. Van de andere zijde hebben eenige Duitsche schrijvers, met name de heer *v. Farnhagen* en de heer *König* zich voorgesteld Duitschland bekend te maken met de voortbrengselen der nog tamelijk in kindschheid verkeerende Russische letterkunde.

De jaarboeken voor wetenschappelijke kritiek, voor wier instandhouding de heer *v. Allenstein* zich moeite geeft, zullen misschien, ten gevolge van eenige veranderingen in de censuur, niet ophouden, gelijk aanvankelijk gemeld was.

Onder de nieuwe voortbrengselen onzer literatuur onderscheidt zich het orgaan van den boekhandel, hetwelk den naam *Press-Zeitung* draagt, en alle aangelegenheden der pers en der letterkunde in het algemeen behandelt wil. De redacteur is de Criminal-director *Hitzig*. (H. Z.)

Königsberg, 4 dec. Ten gevolge der plotseling ingevallen sterke vorst (heden hebben wij eene koude van 12 graden) is de Nogat-brug bij Marienbrug reeds vergisteren, gisteren echter de Weichsel-brug bij Dirschau weggenomen.

Stettin, 6 dec. Bij de stad is de Oder nog grootendeels open, doch verder stroom-op en afwaarts reeds geheel met dun ijs overtrokken. Voor het oogenblik is overigens de wind weder zuidelyk en de luchtgesteldheid zacht. (Pr. St. Z.)

ENGELAND.

Londen, 6 dec. Door de heeren *Rothschild* is heden laat op den dag bekend gemaakt, dat zij met den heer *Jaudon* eene leening van 200,000 pst hebben gesloten, op debentures van de bank der Vereenigde Staten, onder verpanding in hunne handen van verschillende Amerikaansche

fondsden, ten bedrage van 4 millioen dollars, en tegen eene jaarlyksche rente van 6 pCt., betaalbaar 1 april en 1 oktober bij de heeren *Rothschild* alhier, of te Parijs tot 25.25. De debentures zullen afgelost worden, de eene helft 1 oktober 1841, en de wederhelft 1 oktober 1842. De prijs der uitgifte is 02 p. st. op contant, zonder disconto, van 100 p. st. van de beide vervaldagen.

— Het is nog niet bepaald, wanneer het parlement weder bijeen zal komen. Men zegt echter stellig, dat dit nog in januarij zal geschieden; verschillende zaken van belang, waaronder het huwelyk van H. M. geene van de minste is, dulden geen langer uitstel. Over den dag der zamenkomst is het ministerie echter nog oneenig. Sommigen zijn voor den 9^{den} anderen voor den 14^{den} januarij. In den kabinets-raad, aanstaanden maandag op het kasteel te Windsor te houden, moet dit geschil beslist worden.

— Eerlang zal het stoomschip *de President*, zijnde het grootste der wereld, van de werf der heeren *Curling* en *Young*, te Londen, te water gelaten worden. Dat vaartuig heeft 268 voeten in lengte, 42 in breedte, zonder de kasten voor de raden der machine te rekenen, welke gezamenlyk bovendien 22 voeten breedte hebben; het bezit eene machine van 600 paardenkracht, en kan ruim 1,921 oude tonnen last voeren.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 dec. De Fransche sloompakiet *Tancrède* heeft berigten medegebragt van den 18^{den} uit Konstantinopel en van den 16^{den} uit Alexandrië. In laatstgenoemde plaats scheen alles nog op den vorigen voet te zijn gebleven, en in de hoofdstad van het Turksche rijk begon men zich op nieuw te beklagen over de traagheid der diplomatie in het tot stand brengen van een vergelijk tusschen de Porte en den onder-koning, waarnaar beiden even zeer scheuen te verlangen.

— In *le Commerce* leest men als volgt:

De op den 30sten nov. uit Algiers vertrokken pakelboot *Vantour* is in den nacht van den 3^{den} op den 4^{den} dezer te Toulon aangekomen, met dépêches van den maarschalk *Valée*. Het ministerie had ons dus reeds twee dagen geleden berigten uit Afrika kunnen mededeelen.

Een brief uit Toulon van den 4^{den} zegt, dat de *Vantour* bedroevende tijdingen heeft medegebragt. Ziehier wat men in dien brief leest:

» Op den 30sten nov. hoorde men te Algiers in de vette geschutgebulder. Het schijnt dat al onze troepen slaags waren met de krijgsmagt van *Abdel-Kader*, die zich overal vertoonde. Alle van de plaats des gevochts komende lieden worden bij hunne komst te Algiers door de overheden onder sequester gesteld, zoodat van het gebeurde niets kan uitlekken. Deze maatregel strekt om de bij onze Europeesche bevolking al reeds zeer groote ontmoediging te keer te gaan. Te Algiers bevindt zich geen enkele soldaat meer, zijnde het bewaken dier stad en de handhaving der orde aan onze kolonisten opgedragen. Onder hen heerscht een onbeschrijfelyke angst. De Moorsche bevolking, die minst genomen 20,000 man bedraagt, laat daarentegen de uitbundigste vreugde blijken.

» Men is hier niet zonder vrees wegens de vijandige houding, welke de gefanatiseerde Mooren schijnen aan te nemen. Intusschen hebben wij, met de forten, welke de stad beheerschen, in ons bezit, niets te duchten.

» Al de schepelingen der voor Algiers liggende vaartuigen zijn aan land gekomen, om de Europeanen hulp te bieden, ingeval van eene insurrectie- onele beweging. Paketbooten zijn naar Oran gezonden om van daar al de troepen naar Algiers te brengen, die slechts eenigermate konden worden gemist. De legerkampen rondom Oran zijn verlaten geworden.

— Sinds eenige dagen legt de politie alhier eenen bijzonderen ijver aan den dag. Uit vele bijzonderheden is op te maken, dat er bij de vijanden der bestaande orde van zaken een nieuw ontwerp is beraamd tot omverwerping van den julij-troon. Ditmaal schijnen de verschillende staatkundige partijen de handen ineen te hebben geslagen. De geregtelijke vervolgingen tegen het Napoleontische dagblad *Le Capitole*, de ontploffing van het helsche werktuig in de straat Montpensier, en het op helder lichten dag vermoorden van eenen politie-beampte staan met elkander in het naauwst verband. Dagelyks worden er dan ook inheestopismeningen bewerkstelligd, doch de regering schijnt de verschillende draden van het complot nog niet meester geworden te zijn, en moet alzoo niet zonder beduchtheid zijn voor eenen aanslag bij de opening der kamers. Bij dezen toestand heeft de verkiezing van een lid voor de kamer der afgevaardigden in het 5de arrondissement dezer hoofdstad natuurlijk de aandacht tot zich getrokken. Merkwaardig is het dat geen der beide kandidaten tot de partij der regering behoorde; de eene, de heer *d'Hubert*, volgt de banier van den heer *Odillon Barrot*, en de andere, de heer *Michel*, (uit Bourges), is een hevige republikein, en dus niettemin heeft de vertegenwoordiger eener meer gematigde oppositie niet dan met moeite zijnen staatkudigen tegenstander kunnen overwinnen. In eene der volkrijkste wijken van Parijs, heeft de heer *Michel*, die openlyk belijdenis heeft gedaan van eenen anderen regeringsvorm dan de bestaande te zijn toegedaan, van de 1150 stemmen 511 op zich vereenigd. Van den anderen kant, merken sommigen, en te regt, op eene ontwaarding van de staatkundige hartstogten in Frankrijk, en het bovengemelde vermoorden van eenen politie-beampte geeft aan

Le Courier Français aanleiding tot de verklaring, dat de zeden van Zuidelijker landen beginnen door te dringen onder een volk, hetwelk tot nu toe den naam had van eenen afschuw van verraad te hebben. De dagen van 5 en 6 juli 1834, zegt het bedoelde dagblad, vertoonden een geregeld gevegt tusschen eene partij en de openbare magt. De opstand van mei 1839 had reeds een eerlooser karakter, want de oproerlingen vuurden daarbij op schier ongewapende soldaten. Maar er is nog een groote afstand tusschen dien aanval en eene poging tot afzonderlijken sluipmoord, tegen eenen op niets kwaads verdachten dienaar van het openbaar gezag. Indien zoo iets navolging vinden, en deze misdaad zich herhalen mogt, zouden wij tot barbaarsheid vervallen zijn.

— Twee gewichtige wets-voordragten worden in Frankrijk in gereedheid gebracht, te weten: een nieuw *Code maritime*, waarop de havensteden sinds lang aandringen, en ten andere een ontwerp nopens de assurantien. Sedert de staatraad de wijze van onderlingen waarborg van onroerende goederen in Parijs heeft toegestaan, is dit voorbeeld in de andere voornamen Fransche steden gevolgd geworden.

— De tooneelspeelster *Rachel*, die laatstelijk met zoo veel bijval in de *Cinna*, was opgetreden, is andermaal ongesteld, zoodat de *Horaces* en *Mithridate* tot nadere gelegenheid zullen moeten worden uitgesteld.

BELGIE.

Brussel, 7 dec. De *Commerce Belge* behelst den volgende brief uit Luik van den 6den december.

» De heer *Cockerill* is eergisteren morgen ten 4 ure naar St. Petersburg vertrokken. Hij was vergezeld van mevr. *Cockerill*.

» Zoo keizer *Nikolaas* den Belgischen fabrikant wil bij zich houden tot na de verwezenlijking van al de groote plannen, aan hem toevertrouwd, dan zal het verblijf van den heer *Cockerill* in Rusland zeer langdurig zijn. Er moeten onmetelijke lokalen voor het verwerken der grondstoffen, waarvan Rusland overvloedt, voornamelijk van metalen, vlas, hennep, enz., worden opgericht, onder toezigt van den heer *Cockerill*, geholpen door de beste werktuigkundigen van zijne fabrieken. Intusschen zal Seraing de werktuigen leveren voor de stoombooten en al wat verder voor de nijverheid en de spoorwegen noodig mogt zijn. Het is eene reusachtige onderneming, welke de heer *Cockerill* gaat beginnen, onder den bezielenden invloed van eenen souverain, die bij den roem, van het grootste rijk te beheerschen, nog dit wil voegen, dat hij daar de beschaving op vaste grondslagen wil doen toenemen, dat is te zeggen door den arbeid en de welvaart van het volk. Het is eene volkomene nijverheids- en handelsomwenteling, welke zich in het Noorden gaat ontwikkelen. Wij zien daarin eenen waarborg voor de veiligheid tegen de oorlogszuchtige plannen, welke men zoo dikwijls aan keizer *Nikolaas* heeft toegeschreven."

Brussel, 9 dec. De algemeene beraadslagingen over de begroting van ontvangsten in de kamer van de afgevaardigden ten einde gebracht zijnde, zoo is heden de behandeling dier begroting artikelsgewijze voortgezet. De kwestie van een handelstractaat van België met de Duitse tolvereeniging is daarbij ter sprake gekomen, en men heeft, onder anderen, besloten, dat de in der tijd door de industrielen van Verviers en Luik aan de kamer ingezonden verzoekschriften in den *Moniteur* zullen opgenomen worden, en dat de daartoe betrekkelijke commissie zal geroepen worden, om zonder verwijl zich daarmede bezig te houden, opdat de kamer van dit voor den handel gewichtige onderwerp kunne kennis nemen.

Overigens leest men omtrent deze aangelegenheid in den *Précurseur* eenen brief uit Berlijn, waarin gezegd wordt, dat de heer *de Brouckère*, als ook de verschillende leden der Belgische legatiën in Duitschland, het terrein hebben opgenomen, om te zien, wat België van de Duitse tolvereeniging zou kunnen verkrijgen. Zij hebben zich kunnen overtuigen, dat men geneigd zoude zijn, aan België gelijksoortige voordeelen als aan de Nederlanden toe te staan, behoudens echter beduidende concessiën ter gunste van den Duitschen handel. Dezelfde brief bevat ook nog meerdere bijzonderheden, waaruit, onder anderen, blijkt, dat de door Frankrijk aangevangen onderhandelingen nopens een handelstractaat met het tolverbond eenige vorderingen gemaakt hebben; hoewel dezelve nog onverhoedsche beletselen kunnen ontmoeten, vooral van de zijde der staten van Zuid-Duitschland, welke veel wijn voortbrengen. Eene andere onderhandeling tot wijziging en vermindering van den tol, die door Denemarken in de Sond geheven wordt, belooft heilrijke uitkomsten. De magistraat van Stettin heeft in de archieven dier stad eenige oude handschriften op perkament gevonden, die haar den vrijen doortocht door de Sond waarborgden. De gezegde magistraat heeft het Pruisische gouvernement uitgenoodigd om de regten van Stettin in dierzoege te willen voorstaan, maar zou waarschijnlijk reeds te vreden zijn, zoo haar de vermindering werd verleend, waarop het kabinet van Berlijn ten dezen aanzien reeds vroeger heeft aangedrongen.

De zooveel gerucht makende zaak van den *Massager de Gand*, waarbij in den beginne de bekende advocaat *Meldepennings* en de heer *d'Herbigny* betrokken waren, heeft dezer dagen voor de kamer van beschuldiging der Gentsche regtbank eene vrij gunstige wending genomen. De gezegde heeren zijn van alle rechtsvervolgving ontheven, terwijl de mede daarin gemocide heer *Backx*, wel in vrijheid zal worden gesteld,

doch echter als verantwoordelijk uitgever van den *Massager de Gand*, wegens het betigte artikel van dat blad, voor het hof van assises zal moeten teregt staan.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 10 dec. Nopens de zending bij het kabinet der Tuileriën van den ridder *Rochussen*, leest men, in de meeste Parijsche dagbladen, eenen brief uit 's Gravenhage van den 5den dezer, van den navolgenden inhoud:

» Men kent reeds eenige der voornaamste bepalingen van het tractaat, dat de heer *Rochussen* ten taak heeft aan het Fransche gouvernement voor te stellen. Zie hier eene der eerste concessiën, welke deze gezant moet pogen te verkrijgen. Het schijnt, dat eene in 1835 of 1836 uitgevaardigde wet eene premie heeft toegekend aan alle Fransche schepen, die regstreeks producten uit Indië en uit de eilanden van straat Sunda in de havens van Frankrijk invoeren. Ingevolge deze bepaling, deden vele Fransche schepen de Nederlandsche bezittingen in Oostindië, vooral Java en Sumatra, aan, daartuit koloniale waren medebrengende in ruil der handelsartikelen, welke zij aldaar inleverden, en die voornamelijk bestonden uit stoffen van den Elzas, genoemd *Andrinopalsch rood*, en uit objecten van Parijsche fabriekadje. De Fransche expeditie, genoodzaakt, voor de door hen ingebrachte goederen een hooger regt te voldoen, dan dat, te betalen door de Nederlandsche reeders, werden daarvoor schadeloos gesteld door de premie, die zij bij hun retour ontvingen, en zij zagen er dus niet tegen op, om zich in de Nederlandsche koloniën van Nederlandsche producten te voorzien, van welke de verkoop met voordeel in de Fransche havens plaats had. Deze staat van zaken heeft ongeveer twee jaren geduurd, maar is door een besluit van den minister van koophandel gewijzigd geworden, die bepaald heeft, dat de wet op de premien niet toepasselijk was dan op de producten der landen aan de andere zijde van de eilanden van straat Sunda, en dat dien ten gevolge de schepen, die op Java of op Sumatra mogten inklaren, geen regt op de premie zouden hebben. Dit besluit is genomen, zegt men, omdat de invoeren in Frankrijk bepaaldelijk bestonden uit Java-koffij, die eene te groote mededinging uitloefende met de St. Domingo-koffij, welk laatste artikel moest bevoordeeld worden, om aan het gouvernement van Haïti de middelen te verschaffen, zich van zijne verplichtingen jegens Frankrijk te kwijten. Doch welke daarvan ook de oorzaak moge geweest zijn, het gevolg van dezen maatregel was, dat de schepen, die zich naar Java begaven, en met Fransche koopwaren beladen waren, waarvan de verkoop in de Nederlandsche koloniën verzekerd was, aldaar niet meer verschenen zijn, en alzoo niet meer hebben bijgedragen om een deel van de talrijke producten der Nederlandsche Oostindische bezittingen eenen uitweg te verschaffen. Men verzekert, dat de heer *Rochussen* de intrekking van dit besluit, ter uitvoering van de wet van 1836 op haren ouden voet, zal verzoeken, en men voegt er bij, dat hij in dit gedeelte zijner zending zal ondersteund worden door de vertegenwoordigers van den Parijschen handel en van de nijverheid van den Elzas, welke er prijs op stellen nieuwe uitwegen te zien openen, waarop zij begonnen te rekenen. Men verneemt, dat het Fransche gouvernement naar Parijs geroepen heeft de heer *Engelhart*, zijnen commissaris te Mainz voor de scheepvaart op den Rijn, en die moet medewerken tot het vaststellen van het gedeelte des tractaats met de Nederlanden, ten aanzien van de vrije vaart op die rivier, en van de vermindering van regten ten voordeele der Fransche schepen."

's Gravenhage, 10 dec. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (s. s.) van heden zijn onderscheidene verzoekschriften ingekomen, die in handen van de daartoe bestaande commissie gesteld zijn, welke verlag gedaan heeft op onderscheidene, in hare handen gestelde stukken. Daaronder merkte men op twee van papierfabrikanten uit Apeldoorn, enz., die zich over den achteruitgang hunner fabrieken beklagen, wordende hun verzoekschrift door den heer *Schimmelpenninck* ondersteund.

Over een verzoek van de kamer van notarissen te Heerenveen, die opkomen tegen de voorgedragene wet tot bepaling van den duur der verantwoordelijkheid van de bewaarders der hypotheeken, ontstaat eene discussie over dierzelve bevoegdheid, om zich over dat onderwerp tot de Kamer te wenden. Deze vraag wordt met eene meerderheid van 35 tegen 12 stemmen ontkennend beslist.

De volgende vergadering wordt bepaald op aanstaanden donderdag, zulende alsdan de discussie plaats hebben over de ontwerpen van wet, betrekkelijk het aan de ambtenaren van het openbaar ministerie toekennen van aandelen in de boeten, uitgesproken in strafzaken, en houdende aanwijzing der gevallen, waarin de certificaten van voldoening aan de nationale militie niet meer zullen worden gevorderd.

— Aanstaanden maandag of dinsdag vertrekken HH. KK. HH. prins en prinses *Albert* uit deze residentie naar Berlijn.

Flissingen, 6 dec. Zekere *X*, onze adhaesie vernomen hebbende aan het Ontwerp van regstreeksche verkiezingen en samenstelling der Staten-Generaal van Mr. *Roest van Limburg* beweert, in de *Utrechtsche Courant*, van 2 december 11., dat bijna niemand motie van dit "vlugschriftje" genomen heeft, dan wij.

Dit middel, om tegen genoemd stukje voorin te nemen, is, naar 't ons

voorkomt, niet zeer gelukkig gekozen, omdat ieder oplettend lezer toch terstond bemerkt, dat die *X* iets zegt en beweert, hetwelk hij niet geene mogelijkheid weten kan, daar hij toch wel, ook met den scherpsten bril, niet alle vaderlandsche blad- en vlugschriftlezers onder zijn bereik kan hebben en zien, of zij al dan niet van het door hem genoemde »boekje» notitie hebben genomen.

Het zegt dus maar zoo iets, *zonder te weten of het waar is*, en dit wekt het vermoeden op, dat het hem op een leugen of wat, onder of boven, niet aan komt.

Dit kan, dunkt ons, ook niet te veel vertrouwen inboezemen omtrent het overige van zijn geschrift.

» *Mischien*», zegt de *Utrechtenaar* tegen zijne lezers, »wist gij wel niet eens, dat er eene *Vlissingche Courant* uitkwam», en hij geeft nu de verzekering dat zij er is.

Zie, zulk eene aardigheid moet nu voor die lezers dan al heel grappig zijn; en zij zullen nu wel zeker van *X* zeggen, wat *Claudius* van den *Magister* zei: »*verweerd wat veegde hij dezelve*».

Wij voor ons, wisten daarentegen wel, dat er eene *Utrechtsche Courant* bestond, die kon schelden en tieren als een vischwijf, zonder eenige deugdelijke reden of bewijs voort te brengen. Wij wisten ook daardoor, dat zij bestond, dat zij wegens *hoon* en *laster* was vervolgd geworden, en hare vrijpraak alleen daaraan te danken had, dat de regter in de meening verkeerde, dat de uitgever van een blad, die, wanneer er geen ander schrijver bekend is, *persoonlijk* verantwoordelijk blijft voor hetgeen in zijn blad geschreven wordt, daarentegen niet kan geacht worden gehoord of gelasterd te zijn, wanneer dit de schrijver van zijn blad gedaan wordt, ook wanneer als zoodanig geen ander legaal bekend is, dan hij zelf.

Hadden wij van het aanwezen eener *Utrechtsche Courant* door het bovenstaand geene kennis gedragen, wij zouden dit nog daardoor vernomen hebben, dat die *Courant*, dezer dagen op eene der fatsoenlijke plaatsen van vereeniging binnen deze provincie, waar men de *Utrechtsche Courant* niet lezen wil en ook niet toelaat, door den bediende van eenen boekhandelaar, stillekens en ongemerkt, bij de overige nieuwspapieren is nedergelegd; zeker omdat de lezers der *Vlissingche Courant* niet onkundig zouden blijven van de uitgekraamde aardigheid van *X*.

Wanneer men tot zulk een middel de toevlugt moet nemen, om zijn geschrift te doen lezen, schijnt men toch geenszins de overtuiging te bezitten, van zeer algemeen te worden gelezen of gezocht, en niet zeer geregtigd, om met anderen, die in gelijk geval kunnen schijnen te verkeeren, den draak te steken.

Ofschoon dus *X* het gelaat heeft willen aannemen van »*Jean qui rit*» zal hij toch, in de door ons aangewezen houding, voor het verlichte publiek, zoo wij ons niet vergissen, veel van de trekken erlangen van »*Jean qui pleure*».

BEURSBERIGT.

van 10 december.

Holland. Werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; dito 5 pCt. $98\frac{1}{8}$, $99\frac{1}{8}$, $98\frac{1}{8}$; Kansbiljetten $24\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Amortisatie-Syndikaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{1}{8}$, $\frac{1}{8}$; Handelsmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $166\frac{1}{2}$, $168\frac{1}{2}$, $167\frac{1}{2}$; Oostindische leening 5 pCt. $96\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Aandeelen Rijn-spoorweg 98.

Spanje. Ardoins van 85 pond $22\frac{1}{2}$, 23, $22\frac{1}{2}$; Passive $6\frac{1}{2}$.

Rusland. Obligatiën *Hope en Comp.* 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. $67\frac{1}{2}$, $\frac{1}{8}$.

Weener-Bank bij *Goll en Comp.* 4 pCt. $92\frac{7}{8}$; Columbianen 2de van 100 pond $19\frac{1}{8}$, $\frac{1}{2}$; dito van 250 $18\frac{1}{8}$, $\frac{5}{8}$; Onbep. Coup. f $3\frac{1}{2}$, $\frac{7}{8}$; Kl. dito f $3\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Ardoins Coup. november en mei $17\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 11 Dec. 9 El 9 Palm 6 Duim; gewassen 2 Duim; gevallen 0 D.

Advertentiën.

Op Dingsdag den 24sten December 1839, des middags ten één ure, ten Raadhuijs der Stad Arnhem,

OPENBARE VERKOOP

bij inzet en toeslag, in éénen en denzelfden termijn, aan de meest- en genoegbiedenden, van:

1°. Het voormalige **STADHUIS**, met **A B-** en **D E P E N D E N T I E N**, staande te Arnhem, op de Groenmarkt, **O M T E S L O O P E N**; overeenkomstig de voorwaarden, welke in de week van den verkoop, van tien tot één uur des voormiddags, aan de Stads-Secretarie ter lezing zullen liggen; terwijl des morgens voor den verkoop, en de twee voorafgaande dagen, van nog ten twee uur, aanwijzing op de plaats aan des begeerenden zal geschieden.

2°. Een **HUIS** en **ERVE**, binnen Arnhem, in de St. Jansstraat, Kadastraal aangewezen in Sectie O, N°. 140, met eenen Achteruitgang naar de St. Jansplaats, op eenen levendigen stand, tusschen de huizen van de Bakkers **W A N D E R S** en **B O N G E R S**; dadelijk na de gunning in eigen gebruik te aanvaarden; — ter bezigtiging waarvan men zich zal moeten aanmelden bij den Stads-Opzigtor **H. J. HEUVELINK**.

Informatie omtrent de voorwaarden van verkoop zijn te verkrijgen ten Kantore van den Notaris **Mr. G. F A R B E C K** te Arnhem.

+ + + De Notaris **Mr. E. E. H O O G L A N D T**, te Dieren, Kanton Arnhem, is voornemens, om, namens zijn Principaal, op Maandag den 16den December 1839, des namiddags om 6 uur, in het Logement *de Kroon*, te Dieren, publiek met hoogen te doen inzetten, om op Maandag den 30sten December daaraanvolgende, ter zelfder uur en plaats, finaal te worden verkocht;

1°. Een **HUIS** en **ERF**, aan den Straatweg te Dieren, met daarachter gelegen **H O F G R O N D**; te zamen groot 3 Roeden, 65 Ellen; Sectie E, No. 192 en 193 half,

2°. Een **HUIS** en **ERF**, in het Noorden te Dieren, met daarachter gelegen **H O F G R O N D**, te zamen groot 4 Roeden, 25 Ellen; Sectie E, No. 197 en 193 half.

Beiden in eigen gebruik te aanvaarden 10. Mei 1840.

Nadere informatie ten kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar de Veilconditiën drie dagen vóór den inzet voor een iegelijk ter lezing zullen liggen.

+ + + De Notaris **W. D. V A N R O G G E N**, te Wijchen, zal, op Woensdag den 18den December 1839, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van **A. R O E L O F S**, te Wijchen, publiek aan de meestbiedenden verkoopen:

280 stuks extra zware **E I K E N B O O M E N**, geschikt voor alle soort van **T I M M E R -** en **M O L E N H O U T**.

74 stuks extra zware **E S S E N -**, **I J P E N -**, **N O T E N -** en **H A R D E B E U K E N B O O M E N**, mede voor alle **T I M M E R W E R K** geschikt.

400 stuks **E I K E N -** en andere **K N O T E N** met het **H A A R**, **K A S T A N J E -** en andere **B O O M E N** en **H A K H O U T**.

Een en ander staande te Lienden, op den Bouwhof den *Notenhof*, onder *Batenburg*, aan de Maas, zeer geschikt om over de rivier te voeren.

Nadere aanwijzing te bekomen bij den bewoner **J A N D E R K S**.

+ + + De Notaris **J. H. V A N M E U R S**, te Heerde, is voornemens, om, op Dingsdag den 17den December 1839, des voormiddags om 11 uur, ten huize van de Wed **G. G. L E E U W E N**, te Heerde, publiek te doen inzetten, en op Dingsdag den 24sten daaraanvolgende, ter zelfder uur en plaats, in twee perceelen, en in *Massa*, te verkoopen:

Twee **T I E N D B L O K K E N**, *de Pas en de Hooge Assendorper Enk* genaamd, gelegen onder de Gemeente Heerde.

Nadere informatie zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

+ + + **S H O U T V E I L I N G**, van eene aanzienlijke partij vrij zware **B E U K E N B O O M E N**, op stam staande op het Erve *Bouwerszathe*, bij Dieren, op Donderdag, den 19den December 1839, des voormiddags om 9 uur, in het Logement *de Kroon*, te Dieren, ten overstaan van de Notarissen **Mr. H O O G L A N D T** en **B O S C H v o n R O S E N T H A L**.

VERKOOPING VAN BOOMEN.

Op Dingsdag den 17den December 1839, des voormiddags ten 10 ure, zullen, in het Logement te *Rozendaal*, publiek worden verkocht:

20 perceelen **B E U K E N B O O M E N**;

26 » **E I K E N - T A B A K S -** en **S C H E L H O U T**.

3 perceelen **H A A R v a n W I L L I G E N**.

Alles staande onder de Gemeenten *Rozendaal* en *Rheden*.

Hout-verkoop.

Op Zaterdag den 14den December 1839, des voormiddags ten 10 ure, zullen, ten huize van **J. d e B R U I N**, aan den Zijpschen weg onder Arnhem, publiek worden verkocht;

22 perceelen **A K K E R M A A L S H O U T**, staande op *Sonsbeek*.

40 Dito **B E U K E N B O O M E N**, ten op den *Waterberg*.

Waarvan aanwijzing geschiedt door den Tuinman op het Landgoed *Sonsbeek*.

+ + + De Ondergeteekenden adverteeren, dat de afgifte van + + **N I E U W E C O U P O N S** bij de *Certificaten van Franche gecompilideerde Inscriptiën* thans plaats heeft, kunnende men dagelijks ten hunnen kantore de stukken inleveren ter bekoming van dezelve.

Arnhem, den 10den December 1839.

E. C. E N G E L B E R T S & Comp.
Commissie in Effecten en Wissels.

Te Arnhem bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.